

## **Návrh OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY**

**Ministerstvo životního prostředí** (dále jen „MŽP“) jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 201/ 2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, (dále jen „zákon“), v souladu s ustanovením § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

**vydává**

### **Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod – CZ05**

Úplné znění Programu zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod - CZ05 (dále jen „Program“) je uvedeno v příloze, která tvoří nedílnou součást tohoto opatření obecné povahy.

Cílem Programu je dle § 9 odst. 1 zákona dosáhnout požadované kvality ovzduší pro znečišťující látky, jejichž imisní limity jsou uvedeny v bodu 1 a 3 přílohy č. 1 zákona, tuto kvalitu udržet či ji dále zlepšovat a to na celém území zóna Severovýchod - CZ05 (dále jen „zóna CZ05 - Severovýchod“).

Program je strukturován a formálně zpracován ve shodě s požadavky přílohy č. 5 k zákonu. Obsahuje podrobné geografické a demografické informace, popis kvality ovzduší v dané oblasti včetně detailní analýzy příčin nevyhovujícího stavu kvality ovzduší v oblasti. Součástí Programu je popis dosud přijatých opatření a realizovaných aktivit ke zlepšení kvality ovzduší a zejména popis souboru nových opatření včetně návrhu jejich financování.

**I. Emisní stropy v zóně CZ05 - Severovýchod****1) Emisní stropy pro vybranou skupinu stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona**

Na území zóny CZ05 nebyly identifikovány takové skupiny stacionárních zdrojů, které by splňovaly podmínky pro stanovení emisního stropu.

**2) Emisní stropy pro silniční dopravu**

Hodnoty emisních stropů pro silniční dopravu k roku 2020 pro zastavěná území (ve smyslu stavebního zákona) obcí s počtem obyvatel nad 5 000 nacházejících se v zóně CZ05 jsou uvedeny v následující tabulce.

| Liberecký kraj       |                                                                                                                      | Královéhradecký kraj   |                                                                                                                      | Pardubický kraj      |                                                                                                                      |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zastavěné území obce | Emisní strop jako procentní snížení emisí PM <sub>10</sub> z dopravy oproti současnému stavu (současný stav = 100 %) | Zastavěné území obce   | Emisní strop jako procentní snížení emisí PM <sub>10</sub> z dopravy oproti současnému stavu (současný stav = 100 %) | Zastavěné území obce | Emisní strop jako procentní snížení emisí PM <sub>10</sub> z dopravy oproti současnému stavu (současný stav = 100 %) |
| Česká Lípa           | 80%                                                                                                                  | Česká Skalice          | 60%                                                                                                                  | Česká Třebová        | 95%                                                                                                                  |
| Doksy                | 60%                                                                                                                  | Dvůr Králové nad Labem | 80%                                                                                                                  | Holice               | 60%                                                                                                                  |
| Liberec              | 65%                                                                                                                  | Hořice                 | 75%                                                                                                                  | Lanškroun            | 100%                                                                                                                 |
| Mimoň                | 70%                                                                                                                  | Hradec Králové         | 60%                                                                                                                  | Litomyšl             | 60%                                                                                                                  |
| Nový Bor             | 65%                                                                                                                  | Chlumec nad Cidlinou   | 60%                                                                                                                  | Moravská Třebová     | 85%                                                                                                                  |
| Turnov               | 70%                                                                                                                  | Jaroměř                | 60%                                                                                                                  | Pardubice            | 80%                                                                                                                  |
|                      |                                                                                                                      | Jičín                  | 75%                                                                                                                  | Svitavy              | 60%                                                                                                                  |
|                      |                                                                                                                      | Náchod                 | 60%                                                                                                                  |                      |                                                                                                                      |
|                      |                                                                                                                      | Nová Paka              | 75%                                                                                                                  |                      |                                                                                                                      |
|                      |                                                                                                                      | Nové Město nad Metují  | 85%                                                                                                                  |                      |                                                                                                                      |
|                      |                                                                                                                      | Nový Bydžov            | 65%                                                                                                                  |                      |                                                                                                                      |

## II. Stacionární zdroje, u nichž byl identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu v zóně CZ05 - Severovýchod

| Lokalita Liberec - Jeřáb      |                            |                                            |                               |
|-------------------------------|----------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------|
| IDFPROV <sup>1</sup>          | Název                      | Pořadové číslo zdroje dle SPE <sup>2</sup> | Kód dle přílohy č. 2 k zákonu |
| 510570482                     | FEREX - ŽSO spol. s.r.o.   | 101                                        | 4.6.5.                        |
| 510570482                     | FEREX - ŽSO spol. s.r.o.   | 102                                        | 4.6.1.                        |
| Lokalita Liberec - Nové Město |                            |                                            |                               |
| IDFPROV                       | Název                      | Pořadové číslo zdroje dle SPE              | Kód dle přílohy č. 2 k zákonu |
| 510502182                     | EUROVIA CS, a.s. - Liberec | 101                                        | 5.11.                         |

## III. Opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší v zóně Severovýchod – CZ05

| Kód opatření | Název opatření                                                          | Gesce           | Termín                   |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------------------|
| AA1          | Parkovací politika (omezení a zpoplatnění parkování v centrech měst)    | obce            | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AA2          | Ekonomická podpora (dotace) provozu veřejné hromadné dopravy            | obce, kraje     | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB1          | Realizace páteřní sítě kapacitních komunikací pro automobilovou dopravu | MD, MMR         | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB2          | Obchvaty měst a obcí                                                    | obce, kraje, MD | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB3          | Odstraňování bodových problémů na komunikační síti                      | obce, kraje, MD | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB4          | Výstavba a rekonstrukce železničních tratí                              | kraje, MD       | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB5          | Výstavba a rekonstrukce tramvajových a trolejbusových tratí             | obce            | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB6          | Odstavná parkoviště, systémy Park&Ride a Kiss&Ride                      | obce            | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB7          | Nízkoemisní zóny                                                        | obce            | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB8          | Selektivní nebo úplné zákazy vjezdu                                     | obce            | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB9          | Integrované dopravní systémy                                            | obce, kraje, MD | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB10         | Zvyšování kvality v systému veřejné dopravy                             | obce, kraje     | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB11         | Zajištění preference MHD                                                | obce, kraje     | průběžně do 31. 12. 2020 |

<sup>1</sup> IDFPROV = kód identifikace provozovny

<sup>2</sup> SPE = souhrnná provozní evidence

| Kód opatření | Název opatření                                                                                                                                                                   | Gesce                | Termín                   |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|--------------------------|
| AB12         | Rozvoj alternativních pohonů ve veřejné dopravě                                                                                                                                  | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB13         | Podpora cyklistické dopravy                                                                                                                                                      | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB14         | Podpora pěší dopravy                                                                                                                                                             | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB15         | Zvýšení plynulosti dopravy v intravilánu                                                                                                                                         | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB16         | Úklid a údržba komunikací                                                                                                                                                        | obce, kraje, MD      | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB17         | Omezení prašnosti výsadbou liniové zeleně                                                                                                                                        | obce, kraje, MD      | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB18         | Omezování emisí z provozu vozidel města a jeho organizací                                                                                                                        | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AB19         | Podpora využití nízkoemisních a bezemisních pohonů v automobilové dopravě                                                                                                        | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| AC1          | Podpora carsharingu                                                                                                                                                              | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| BB1          | Snížení vlivu průmyslových a energetických stacionárních zdrojů na úroveň znečištění ovzduší – Čištění spalín nebo odpadních plynů, úprava technologie                           | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| BB2          | Snížování prašnosti v areálech průmyslových podniků, pořízení techniky pro omezení fugitivních emisí ze skládkování/skládek/z volného prostoru/z manipulace se sypkými materiály | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| BD1          | Zpříšňování/stanovování podmínek provozu                                                                                                                                         | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| BD2          | Minimalizace imisních dopadů provozu nových stacionárních zdrojů (případně rekonstrukci stávajících zdrojů) v území                                                              | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| BD3          | Omezování prašnosti ze stavební činnosti                                                                                                                                         | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| CB2          | Snížení emisí TZL a PM <sub>10</sub> – omezení větrné eroze                                                                                                                      | obce, kraje, MZe     | průběžně do 31. 12. 2020 |
| DB1          | Podpora přeměny topných systémů v domácnostech – Instalace a využívání nových nízkoemisních či bezemisních zdrojů energie                                                        | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| DB2          | Snížení potřeby energie                                                                                                                                                          | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| DB3          | Rozvoj environmentálně příznivé energetické infrastruktury – rozšiřování sítí zemního plynu, CZT                                                                                 | obce, kraje, MŽP/MPO | průběžně do 31. 12. 2020 |
| EA1          | Podmínky ochrany ovzduší pro veřejné zakázky                                                                                                                                     | obce, kraje, MŽP     | průběžně do 31. 12. 2020 |
| EB1          | Zpevnění povrchu nezpevněných komunikací a zvyšování podílu zeleně v obytné zástavbě                                                                                             | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| EB2          | Snížování vlivu odvalů a průmyslových areálů na kvalitu ovzduší                                                                                                                  | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |
| EC1          | Informování a osvěta veřejnosti v otázkách ochrany ovzduší                                                                                                                       | obce, kraje, MŽP     | průběžně do 31. 12. 2020 |
| ED1          | Územní plánování                                                                                                                                                                 | obce, kraje          | průběžně do 31. 12. 2020 |

## Odůvodnění

V případě, že je v zóně nebo aglomeraci vymezené v příloze č. 3 k zákonu překročen imisní limit stanovený v bodech 1 až 3 v příloze č. 1 k zákonu, nebo v případě, že je imisní limit stanovený v bodu 1 překročen vícekrát, než je zde stanovený maximální počet překročení, zpracuje MŽP ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem do 18 měsíců od konce kalendářního roku, ve kterém došlo k překročení imisního limitu, pro danou zónu nebo aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší. MŽP ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem aktualizuje program zlepšování kvality ovzduší podle potřeby, nejméně však jednou za 3 roky.

Podle § 12 odst. 1 zákona při vydání stanoviska, závazného stanoviska a povolení provozu podle § 11 odst. 1 až 3 zákona vychází ministerstvo, krajský úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností z programů zlepšování kvality ovzduší a z úrovně znečištění znečišťujícími látkami, které mají stanoven imisní limit v bodech 1 a 2 přílohy č. 1 k tomuto zákonu.

### Řešené znečišťující látky

V zóně CZ05 - Severovýchod bylo monitorovacími stanicemi zaznamenáno překročení imisních limitů stanovených v bodě 1 a 3 přílohy č. 1 zákona pro níže uvedené znečišťující látky (řešené znečišťující látky ve smyslu Programu). MŽP proto v souladu s ustanovením § 9 odst. 1 zákona zpracovalo pro tuto aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší. Jedná se o následující řešené znečišťující látky:

- **suspendované částice:**
  - PM<sub>10</sub>: Dochází k překračování imisního limitu pro 24hodinové koncentrace,
- **benzo(a)pyren:** Dochází k překračování imisního limitu. Dle prostorové interpretace měřených dat v roce 2011 se 2,9 % území zóny Severovýchod pohybuje nad imisním limitem ročních koncentrací benzo(a)pyrenu.
- **NO<sub>2</sub>:** Dle prostorové interpretace imisních dat ČHMÚ byl v roce 2008 překročen roční imisní limit pro NO<sub>2</sub>.
- **kadmium:** Na území zóny CZ05 Severovýchod došlo dle prostorové interpretace imisních dat ČHMÚ v letech 2005 a 2007 k překročení ročního imisního limitu pro kadmium. Dle aktuálního vyhodnocení nové lokality imisního monitoringu (stanice Tanvald-školka, ČHMÚ) za rok 2013 je na této lokalitě prokázáno opětovné překročení imisního limitu pro průměrnou roční koncentraci kadmia.

NO<sub>2</sub> je tímto PZKO řešen nepřímo především skrze dopravní opatření a skrze opatření na spalovacích zdrojích do 300 kW.

Ostatní znečišťující látky nejsou již delší časové období překračovány a nelze důvodně předpokládat, že by k překročení mělo v budoucnu dojít. Detailní popis stavu a vývoje kvality ovzduší i rozbor příčin zhoršené kvality ovzduší v zóně CZ05 - Severovýchod je obsahem kapitoly C.1 až C.7 Programu.

#### Postup zpracování Programu

MŽP návrh Programu zpracovalo za spolupráce řady odborných subjektů a účasti krajských úřadů, vybraných obcí s rozšířenou působností, Asociace krajů ČR, Svazu měst a obcí ČR, nevládních organizací zastřešených asociací Zelený kruh, zástupců Ministerstva dopravy, zemědělství, průmyslu a obchodu, místního rozvoje, vnitra, zdravotnictví, vybraných provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.

Za účelem přípravy a projednání návrhu Programu byla vytvořena diskusní platforma tzv. Regionální řídicí výbor. Regionální řídicí výbor pro zónu CZ05 Severovýchod se konal v budově Oblastního inspektorátu České inspekce životního prostředí dne 10. 12. 2013 a na krajském úřadě Libereckého kraje ve dne 24. 3. 2014.

V rámci řídicích výborů mohli výše uvedení členové uplatnit své připomínky ke všem podkladovým částem Programu, které jim byly pravidelně předkládány. Rovněž návrh Programu byl členům řídicího výboru poskytnut s možností zaslání písemných připomínek. Zároveň bylo uspořádáno průběžné konferenční vypořádání připomínek a komentářů k rozeslaným návrhům, které proběhlo dne 26. 11. 2014 v Praze. Na základě uplatněných a akceptovaných připomínek byl návrh Programu upraven. Jednotlivé připomínky byly vypořádány písemně a zaslány členům Regionálního řídicího výboru.

#### Ad I) Emisní stropy v zóně CZ05 - Severovýchod

Emisní strop je, dle ustanovení § 2 písm. j) zákona, nejvýše přípustné množství znečišťující látky vnesené do ovzduší za kalendářní rok. Ve shodě s přílohou č. 5 k zákonu jsou emisní stropy součástí opatření obsažených v Programu.

Podle § 9 odst. 3 zákona krajský úřad zohlední emisní stropy stanovené programem v podmínkách povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona a ministerstvo životního prostředí v podmínkách závazného stanoviska podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona.

#### Emisní strop pro skupiny stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 zákona

Emisní strop se stanovuje v lokalitách, ve kterých byl Programem identifikován významný imisní příspěvek skupiny stacionárních zdrojů ve smyslu přílohy č. 2 zákona a které leží na území obce s rozšířenou působností, kde je dle map klouzavých pětiletých průměrů 2007 – 2011 konstruovaných ČHMÚ překročen některý z imisních limitů. Současně platí, že regulace vyjmenovaných stacionárních zdrojů územním emisním stropem se stanovuje tam, kde se na významném imisním příspěvku podílejí zdroje dvou a více provozovatelů. Emisní strop se

stanovuje pro TZL<sup>3</sup> pro rok 2020. Výpočet emisního stropu vycházel z údajů o množství vypouštěných (vykazovaných a fugitivních) emisí v roce 2011.

Ostatní podmínky, které byly aplikovány pro stanovení emisního stropu pro skupinu stacionárních zdrojů dle přílohy č. 2 zákona jsou uvedeny v kapitole E.1.1 a E.1.2 Programu.

Na území zóny CZ05 nebyly identifikovány takové skupiny stacionárních zdrojů, které by splňovaly podmínky pro stanovení emisního stropu.

#### Emisní stropy pro silniční dopravu

Emisní stropy pro silniční dopravu byly stanoveny na základě posouzení souboru očekávaných efektů opatření ke snížení imisní zátěže z automobilové dopravy.

Emisní strop byl stanoven pro města s více než 5000 obyvateli, neboť u této kategorie měst již lze předpokládat podstatnější efekty spojené s omezováním objemů dopravy pomocí vyvážené nabídky regulačních a motivačních opatření (tj. nikoliv jen prostý přesun dopravy na nadřazenou komunikační síť). Emisní strop byl stanoven pro suspendované částice PM<sub>10</sub>, u nichž je podíl dopravy na emisní a imisní zátěži nejvýraznější a nejvýraznější jsou tedy i efekty navržených opatření. Do stanovení vstupovaly pouze vybrané komunikace, vyčíslení emisí proto neslouží ke stanovení celkové emisní bilance, ale pouze pro získání relativní změny emisí mezi roky 2011 a 2020. Mezi vybrané komunikace (pro které je emisní strop počítán) nejsou zařazeny obchvatové komunikace, neboť jsou jedním ze zásadních opatření (vyvedení dopravy z intravilánu měst). Návrh emisních stropů následně vychází z předpokladu, že obchvaty by měly být vedeny převážně mimo zástavbu obcí, je proto stanoven pro emise z automobilové dopravy vedené v zastavěném území měst.

Emisní stropy jsou stanoveny relativně, jako procentuální hodnota emisí PM<sub>10</sub> v roce 2020 oproti výchozímu roku 2011.

Podrobný popis stanovení emisních stropů pro silniční dopravu je uveden v kapitole E.1.3 a E.1.4 Programu.

#### Ad II) Stacionární zdroje, u nichž byl identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu v zóně CZ05 - Severovýchod

Krajský úřad prověří možnost zpřísnění nebo stanovení dalších specifických emisních limitů, doplňujících technických podmínek provozu nebo emisních stropů u stacionárních zdrojů, u kterých byl při zpracování Programu identifikován významný příspěvek k překročení imisního limitu stanoveného v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 zákona.

V Programu byly označeny jako vyjmenované stacionární zdroje s významným příspěvkem k překročení imisního limitu ty vyjmenované stacionární zdroje, které leží v obci s rozšířenou

---

<sup>3</sup> TZL = tuhé znečišťující látky

působností s překročeným imisním limitem a u nichž byl identifikován imisní příspěvek k ročním koncentracím PM<sub>10</sub> přesahující hodnotu 4 µg/m<sup>3</sup>. Zvolená hodnota 4 µg/m<sup>3</sup> zajišťuje, že ve skupině významných vyjmenovaných stacionárních zdrojů budou zahrnuty všechny zdroje, které emitují nezanedbatelné množství emisí (tj. z výběru vypadly vyjmenované zdroje, které emitují v řádech kg emisí TZL za rok, jejichž regulace je bezpředmětná, jelikož by nepřinesla kýžený výsledek v podobě snížení imisní zátěže). Hodnota dále zajišťuje, že množství významných stacionárních zdrojů je administrativně uchopitelné a v praxi je tedy jejich regulace odpovědnými orgány proveditelná. V neposlední řadě se jedná o hodnotu, která minimalizuje vliv chyby rozptylového modelu, do kterého byly zahrnuty nejen emise vykazované nýbrž i emise fugitivní, které se v současnosti nevykazují.

### Ad III) Opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší v zóně CZ05 - Severovýchod

Opatření ke snížení emisí a ke zlepšení kvality ovzduší byla stanovena dle jejich relevance a přínosů. Realizace uvedených opatření je plně v souladu s kompetencemi a příslušností jednotlivých orgánů veřejné správy. Pro jednotlivá opatření byl vyhodnocen jejich přínos a byly vytipovány lokality, kde by implementace těchto opatření byla nejvhodnější vzhledem k existujícím příčinám zhoršené kvality ovzduší v uvedených územích. Pro navržená opatření jsou rovněž zhodnoceny jejich synergické efekty současné realizace s jinými souvisejícími opatřeními.

### **Vyhodnocení SEA k Programu**

...

### **Rozhodnutí o námitkách uplatněných k programu a jejich zdůvodnění**

...

### **Vyhodnocení připomínek**

...

### **Poučení**

Do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může podle § 173 odst. 1 správního řádu každý nahlédnout u správního orgánu, který opatření obecné povahy vydal. Podle ustanovení § 173 odst. 1 správního řádu opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky na úřední desce MŽP. Proti opatření obecné povahy nelze podle § 173 odst. 2 správního řádu podat opravný prostředek.

### **Přílohy, které jsou nedílnou součástí opatření obecné povahy:**

Program zlepšování kvality ovzduší zóny Severovýchod - CZ05

### **Rozdělovník:**

#### **1. Úřední deska MŽP**

Vyvěšeno: xx. xx. 2015

Sejmuto: xx. xx. 2015

#### **2. Elektronická úřední deska Ministerstva životního prostředí**

Vyvěšeno: xx. xx. 2015

Sejmuto: xx. xx. 2015

#### **3. Obecní úřady obcí ležících v zóně CZ05- Severovýchod**

Vypraveno dne: xx. xx. 2015